

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/605)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 510/4186

24 . XII . 1956

T. B. M. Meclisi Yüksek Reislâğına

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvel-lerde değişiklik yapılması hakkında Gümrük ve İnhisarlar Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Mec-lise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 22 . XII . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişiğiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

F. M.

- 218 4896 sayılı Kanun gereğince ödenecek kasa tazminatı
İnhisarlar Umum Müdürlüğü teşkilâtının teftiş ve murakabe usulleri ve memur ve hizmetlileri hakkındaki Nizamnamenin kasa tazminatına dair olan 107 nci maddesine eklenen fıkra hükmüne göre; mesul muhasiplere, satış yapmayan ambar memurlarına, sevk ve transit memurlarına Aralık 1956 dan itibaren % 15 nispetinde kasa tazminatı verilmesi icabetmiştir. Ancak, bu fasılda mevcut tahsisat bakıyesi sene sonuna kadar olan normal ihtiyacı karşılayacak kadar olduğundan ilâve tediyeleri karşılamak üzere bu fasla 33 500 liranın ilâvesine lüzum ve zaruret hâsıl olmuştur.
- 301 Umum müdürlük büro masrafları
- 40 Öteberi masrafları
Bu maddeye konulmuş olan 22 500 liralık tahsisattan bugüne kadar 10 387 lirası sarf edilmiştir. Resmî ilânlar idaresinin henüz talebetmediği ve 4 000 lira raddesinde olacağı tahmin edilen alacağı ile ödenmemiş su ve havagazı sarfiyat bedelleri vardır. Bunlardan başka mubayaa memurlarının, üç ay olmadığı için henüz mahsubu cihetine gidemedikleri sarfiyatları da göz önüne alınarak elde mevcut tahsisat bakıyesi kâfi gelmiyeceğinden bu maddeye 5 000 liranın eklenmesi icabetmiştir.
- 50 Aydınlatma
Bu maddeye mevzu 17 000 liralık tahsisatın yıl sonuna kadar yapılacak tediyeleri karşılayamayacağı anlaşıldığından bu maddeye 3 000 liranın eklenmesine lüzum hâsıl olmuştur.

F. M.

- 302 Vilâyetler büro masrafları
- 40 Öteberi masrafları
Bu maddeye mevzu 40 000 lira 8 ay zarfında tamamen sarf edilmiş, bir kısım idarelerin ihtiyaçları ise karşılanamamıştır. Bu tahsisattan 700 idareye sayyanen bir tevzi yapılmış olsa dahi beher idareye ortalama yılda 60, ayda vasati olarak 5 lira gibi cüzi bir meblâğ düşmektedir. Bu itibarla yıl sonuna kadar ihtiyaçları karşılamak üzere bu maddeye 10 bin liranın ilâvesine zaruret hâsil olmuştur.
- 50 Aydınlatma
Bu maddeye mevzu 32 500 liralık tahsisattan şimdiye kadar 27 169 lirası sarf edilmiştir. Tahsisat bakiyesi ile mülhakat idarelerinin ihtiyaçlarını sene sonuna kadar karşılamak imkânı olmadığı anlaşıldığından bu maddeye 7 500 liranın eklenmesine ihtiyaç hâsil olmuştur.
- 60 Isıtma
Bu maddeye mevzu 120 000 lira tahsisattan Eylül sonuna kadar 118 650 lirası sarf olunmuştur. Bu sarfiyat odun fiyatlarına geçen yıla nazaran (İstanbul'da) çeki başına 5 lira zam yapılmış ve kömür fiyatlarının ise 69 liradan 89 liraya çıkmasından doğmuştur. Bu ihtiyaç maddelerinin fiyatlarında umumi olarak % 20 nispetinde artış göz önünde tutularak bu maddeye yıl sonuna kadar ihtiyacı karşılamak üzere 24 000 liranın ilâvesine lüzum hâsil olmuştur.
- 308 4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırahları
- 11 Umum Müdürlük
- 12 Vilâyetler
- 13 Fabrika ve işletmeler.
İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1956 yılı bütçesinde bu fasla muvazi 145 000 liralık tahsisattan şimdiye kadar 130 bin lirası sarf edilmiştir. Mali yılın kış mevsimine rastlayan mütaakıp aylardaki hastalık vakaları geçen 8 ayın hemen hemen yarısına isabet eden miktardan da fazla olacağı.
Binaenaleyh pek cüzi miktara düşmüş olan bakiye tahsisat ile ihtiyacın karşılanamıyacağı düşünülerek bu fasıldaki maddelere ihtiyaca göre ceman 40 000 liranın ilâvesi lüzumlu görülmüştür.
- 736 5113 sayılı Kanun gereğince satın alınacak tütün bakım ve işleme evleri ve ambarları.
İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1956 yılı bütçesinin (A/2) işaretli cetvelinin bu faslına mevzu 3 338 750 liralık tahsisattan şimdiye kadar sarf edilmiş ve yıl sonuna kadar sarf edilecek miktar da nazara alınarak bu fasıldan 124 500 liranın tenzili mümkün görülmüştür.
- 506 1955 yılı karşılıksız borçları
1955 yılı İnhisarlar bütçesinin 308 nci (4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırahları) faslına konulmuş olan 120 000 liralık tahsisat 6641 sayılı Kanunla münakale suretiyle yapılan 40 000 liralık zamlı 160 000 liraya baliğ olmuştur. Yıl sonuna kadar bu tertipten 141 796,97 lira sarf edilmiş 18 203,03 lira bakiye kalmıştır. Yıl içinde bu tertipten tahakkuk eden borçlar 1956 yılından 501 nci geçen yılları borçları faslından ödenmek suretiyle karşılanmış ancak, 1 500 liralık bir kısım borcun karşılanmasına 308 nci fasılda bakiye tahsisat kalmadığı için imkân bulunamamıştır. Alâkalıları tarafından acele istenilmekte olan bu masrafları karşılayabilmek üzere, 736 nci fasıldan tenzil edilmek suretiyle, açılacak karşılıksız borç tertibine 1 500 liralık fevkalâde tahsisat konulmasına zaruret hâsil olmuştur.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/603
Karar No. 51

6 . II . 1957

Yüksek Reisliğe

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Gümrük ve İnhisarlar Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 24 . XII . 1956 tarihli ve 71-510/4185 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde yazılı lüzum ve zaruretlere binaen İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde (123 000) liralık münakale yapılmasını ve 736 ncı fasıldan (1 500) lira tenzil edilerek (A/1) işaretli cetvelde (karşılıksız borçlar) unvanı altında yeniden açılacak 506 ncı fasla fevkalâde tahsisat vaz'ını istihdaf etmektedir.

Lâyihanın birinci maddesine merbut münakale cetvelinin tetkikinde, İnhisarlar Umum Müdürlüğü teşkilâtının teftiş ve murakabe usulleri ve memur ve hizmetlileri hakkındaki nizamnamenin kasa tazminatına dair olan 107 ncı maddesine eklenen fıkra hükmüne göre (mesul muhasiplere), (satış yapmayan ambar memurlarına) ve (sevk ve transit memurlarına) Aralık 1956 dan itibaren % 15 nispetinde kasa tazminatı verilmesi icabettiği, ancak bu fasılda mevcut tahsisat bakıyesinin sene sonuna kadar olan normal ihtiyacı karşılamıyacak miktarda olduğu mucip sebebiyle ilâve tediyeleri mümkün kılmak üzere 218 ncı (4896 sayılı Kanun gereğince ödenecek kasa tazminatı) faslına münakale suretiyle (33 500) liranın ilâvesi derpiş edilmektedir.

Tekel Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkındaki 4036 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 4896 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (f) fıkrasında kasa tazminatının ancak, (Paraya el koyan vezne memurları ile kıymet muhafızlarına) verileceği tasrih edilmiş olduğuna ve nizamname ile kanun

ahkâmının tevsi ve tefsirine cevaz bulunmadığına göre tazminat verilmesi hükmünün Nizamnameye bir fıkra ilâvesi suretiyle kanunda yer almayan memurlara teşmili cihetine gidilmesi caiz görülmemiş ve nizamnameye bir madde ilâvesi suretiyle kasa tazminatı verilmesi düşünülen memuriyetler için kasa tazminatının ek ödenek teminine kadar tediye edilmemesi hususunda idarenin yapmış olduğu tamim muvacehesinde bir tediyeye gidilmemiş olduğu ve 4896 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (f) fıkrasına dâhil memuriyetler için bütçeye mevzu tahsisatın malî yılın sonuna kadar kifayet edeceği alınan izahattan anlaşılmiş bulunduğundan 218 ncı fasla münakale suretiyle ilâvesi talebolunan tahsisat encümenimizce reddedilmiştir.

Gösterilen lüzum ve zaruretlere binaen diğer münakaleler ile fevkalâde tahsisat talebi encümenimizce yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve lâyihanın birinci maddesiyle merbut cetvelde yukarda arz edilen değişiklik yapılmak suretiyle kanun lâyihası Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Balıkesir	Kırklareli	Zonguldak
H. İmre	Ş. Bakay	S. Ataman
Kâtip		
Tokad	Afyon K.	Antalya
Ö. Sunar	M. A. Ülgen	K. Akmanlar
Balıkesir	Bursa	Çorum
M. H. Timurtaş	H. Köymen	Y. Gürsel
Diyarbakır	Erzurum	Giresun
H. Turgut	Ş. Erker	M. Şener
İçel	İstanbul	Kayseri
İ. Gürgen	N. A. Sav	İ. Kirazoğlu
Kırşehir	Niğde	Ordu
A. Bilgin	A. N. Kadroğlu	E. Aksoy
Sinob		Trabzon
S. Somuncuoğlu		S. F. Kalaycıoğlu
Trabzon		Yozgad
İ. Şener		T. Alpay

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Inhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Inhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin, ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında (123 000) liralık münakale yapılmıştır.

MADDE 2. — Inhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelin 736 nci (5113 sayılı Kanun gereğince satın alınacak veya yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri ve ambarları) faslından (1 500) lira tenzil edilerek (A/1) işaretli cetvelde «1955 yılı karşılıksız borçları» adıyla yeniden açılan 506 nci fasla fevkalâde tahsisat olarak konulmuştur.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya Maliye ve Gümrük ve Inhisarlar Vekille-ri memurdur.

22 . XII . 1956

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	M. C. Bengü
Devlet Vekili ve	Devlet Vekili
Millî Müdafaa V. V.	E. Kalafat
Ş. Ergin	
Devlet Vekili	Adliye Vekili ve
C. Yardımcı	Dahiliye V. V.
	H. A. Göktürk
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
	H. Polatkan
Maarif Vekili	Nafia Vekili ve
A. Özel	Hariciye V. V.
	E. Menderes
İktisat ve Ticaret Vekili	Sih. ve İç. Mv. Vekili
A. Aker	N. Köres
Güm. ve Inh. Vekili	Ziraat Vekili
H. Hüsmen	E. Budakoğlu
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
A. Demirer	M. Tarhan
	İşletmeler Vekili
	S. Ağaoglu

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADILI

Inhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Inhisarlar Umum Müdürlüğü 1956 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında (89 500) liralık münakale yapılmıştır.

MADDE 2. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Aynen kabul edilmiştir.

CETVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Tenzil edilen Zammedilen	
			Lira	Lira
218		4896 sayılı Kanun gereğince ödenecek kasa tazminatı		33 500
301		Umum müdürlük büro masrafları		
	40	Öteberi masrafları		5 000
	50	Aydınlatma		8 000
302		Vilâyetler büro masrafları		
	40	Öteberi masrafları		10 000
	50	Aydınlatma		7 500
	60	Isıtma		24 000
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırahları		
	11	Umum Müdürlük		20 000
	12	Vilâyetler		10 000
	13	Fabrikalar ve işletmeler		10 000
736		5113 sayılı Kanun gereğince satın alınacak veya yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri ve ambarları	123 000	
			Yekûn	
			<u>123 000</u>	<u>123 000</u>

Bütçe Encümenininin tadiline bağli

CETVEL

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Tenzil edilen	Zammedilen
			Lira	Lira
301		Umum müdürlük büro masrafları		
	40	Öteberi masrafları		5 000
	50	Aydınlatma		3 000
		Fasıl yekünü		8 000
302		Vilâyetler büro masrafları		
	40	Öteberi masrafları		10 000
	50	Aydınlatma		7 500
	60	Isıtma		24 000
		Fasıl yekünü		41 500
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırahları		
	11	Umum müdürlük		20 000
	12	Vilâyetler		10 000
	13	Fabrikalar ve işletmeler		10 000
		Fasıl yekünü		40 000
736		5113 sayılı Kanun gereğince satın alınacak veya yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri ve ambarları	89 500	
		Yekün	89 500	89 500